

A német offenzíva eredményes.

Berlin, október 1. A B. Z. am Mittag jelentí: A német offenzíva valamennyi hadszíntéren eredményesen halad előre.

A francia főhadiszállás jelentése.

Páris, október 1. (Rómán át érkezett.) A főhadiszállás szeptember 28-án reggel a következő hivatalos jelentést adta ki:

Balszárnyunk, amely Nancy északi részén van, előre akart nyomulni. Azonban mivel sokkal erősebb ellenfélre akadt, kénytelen volt egy kis terület feladásával **hátravonulni**. Miután újabb csapatok érkeztek, a feladott területekből erélyes offenzívával sikerült egy területet visszaszerezniünk. A harc ezen a részen nagyon heves karakterű, mert az ellenfél hősiiesen védi pozícióit.

A középben semmi újság. **Jobbszárnyunkon** Nancy és Toulból kitörő csapataink elől az ellenség kiűritette Moevle községet és Beaumont felé vonult. Az akciót folytatjuk.

A **Meuse magaslatain** a német csapatok előnyomultak egészen St.-Michielig, azonban még nem tudtak átkelni a Meuse-folyón. (A német főhadiszállás szeptember 29-én már közli, hogy a Maas-erődökkel szemben álló hadsereg visszautasította a Toulból intézett újabb francia kirohanásokat.)

Délután félháromkor a párisi főhadiszállás jelentí: La Somme és az Oise között a harc rendkívül heves. Az Oise és Soisson között csapatainkat kissé előretoltuk, az ellenség itten előre vonulásunkat nem akadályozta.

Párist erősítik.

Gení, október 1. A párisiak most már egészen bizonyosra veszik, hogy a németek a legrövidebb idő alatt ostrom alá fogják a francia fővárost. Gallieni tábornok, a város katonai parancsnoka, hogy a németek előre nyomulását — bárha rövid időre is — feltartóztassa, elrendelte, hogy a külső erődök

kön kívül még futó árkokat, erődítményeket és egyéb akadályokat építsenek. A katonai parancsnok és a városi hatóság között differenciák merültek fel, mert az ehez szükséges elegendő munkaerő nem állt rendelkezésre. A franciák, úgy látszik, egészen elfelejtették a 70—71-es háború tanulságait, a mikor ugyanez történt. Akkor is meg volt a szándék az ilyen erődítések építésére, de nem valósíthatták meg, mert a munkások és a város között munkabér differenciák merültek föl, amelyek elosztása oly sokáig tartott, hogy az erődítési munkálatokhoz nagy késedelemmel foghattak.

PÁRIS IZGALMA.

A *Corriere della Sera* jelentése szerint három napos ekkeseredett harc után az időjárás kedvezőre fordult. Mindenki szívszorongva várja, vajjon a ragyogó napsütés meghozza-e a győzelmet is. Egyelőre megelégednek azzal a gondolattal, hogy a csapatokat a fojtó hőség sem gyötri és nem kénytelenek süppedő sáros mezőkön harcolni. A hivatalos híreket egyre növekvő aggodalommal lesik. Az újságok kiadóhivatala előtt a tömeg szinte megrohanja a rikkancsokat, a legutóbb érkezett hírek azonban nem adnak megnyugvást és a nép izgalma egyre fokozódik.

A REIMSI SZÉKESEGYHÁZ MEGFIGYELŐ ÁLLOMÁSA.

Róma, október 1. Párisból érkezett jelentés szerint Joffre fővezérnek tudomására hozták Németország ama hivatalos értesítését, hogy a német csapatok azért voltak kénytelenek a reimsi katedrális bombázni, mert annak egyik tornyában megfigyelőállomást állítottak fel a franciák. A fővezér a hadügyminiszter előtt erélyes hangon igyekezett cáfolni a megfigyelő állomásról szóló hírt.

kosságon s ellenséges golyózáporon kívül egyébbel nem találkozhattunk.

Tizenegy ütközet után végre fedél alá kerültünk. Egy szerény pajta fényűző kényelmét csak az tudja megérteni, aki egyhuzamban 22 napot töltött szabad ég alatt — legjobb esetben földcsáncokban — ellenséges golyózáporban s éjjel is teljes harcészültségben. Eddig a győzelmek sorozata tartotta bennünk a lelket.

Három hét óta először mosakszom rendesen s először alszom fedél alatt levetett cipővel.

Ebben a züllött, ellenséges országban a kultúra legprimitívebb nyomait is alig lehet felfedezni. Egy egész tartományban nem lehet találni egyetlen vasutat, rendes utat, vagy csak egy tiszta házat is.

De most újra erős ágyu- és géppuskatűz hallatszik; lehet, hogy azonnal indulnunk kell.

Semmire sincsen többé szükségem, mert azt el kellene dobnom, kivéve csokoládéra és Pesti Hírlapra. Cognac, rum, tea van a mozgókonyhán, azonkívül néha bor is.

(Bucsusorok.)

2.

1914. IX. 17.

É. I.! Augusztus 19. óta küldött összes leveleidet folyó hó 12-én kaptam meg, tehát én is minden hír nélkül maradtam. Ezen nem kell nagyon csodálkoznod, mert állandóan

hareban, avagy az ellenség közvetlen közelében tartózkodtunk. Tábori posta működéséről és levelek kézbesítéséről ily körülmények között alig lehet szó. Ne aggódj, ha esetleg heteken át sem kapnál hírt rólam, mert a mi helyzetünk és körülményeink egészen kivételesek.

Már nagyon megszoktuk a természet lágy ölét; itt végezzük reggeli és esti imánkat. A jóságos gondviselés eddig kedvező időjárással ajándékozta meg vérrel áztatott hadszínterünket. Igen jó egészségnek örvendek s a hadjárat viszontagságai és nélkülözései alig viseltek meg. Kissé megfogytam és megnőtt a szakállam.

Kismama (Lux Terka) nagyon bájos levelet írt nekem s ebben igen kedvesen beszélt rólad. Ugy látszik, most már minden gondolata a mi boldogságunk körül forog. — De megint indulnunk kell; félbeszakítom levelemet és várom a feladhatás alkalmát.

(Folytatta 1914. IX. 21-én.)

Három nap óta állandóan esik az eső. Hogy ez mit jelent a mi körülményeink között, azt te el sem tudod képzelni. Ha ez 3—4 héten át így tartana, úgy a földdel való állandó kontaktusunk következtben elevenen el kellene rothadnunk. A gumiköpeny most megbecsülhetetlen kincs, de ez sem véd teljesen. Az általam küldött s az elindulásakor oly körültekintően csomagolt dolgoknak kitűnő hasznát vettem. Különösen értékes volt a csokoládé.

Ugy el vagyunk zárva a világtól, mint azelőtt a kínai birodalomtól. Meleg ruhát ne küldj, mert avval téli hadjárat esetén a csapatok el lesznek látva. Szalma mindenütt van bőven s természetesen köpenyt is lehet szerezni mindenfelé. Majdnem mindnyáján hordunk saját köpenyünkön kívül orosz katonai köpenyt is. A hideggel és meleggel nem törődöm, de a hosszú esőzésektől félek.

Étekzésünk általában igen jó s csak a kenyérben van néha hiány. A mozgókonyhák rendszerezése nagyszerűnek bizonyult. — Igaz, hogy néha az ellenséges tűz miatt még éj idején sem tudja a mi harc vonalunkat felkeresni s ekkor bizony 1—2 nap kissé kopdalunk. A szárnyast igen szeretem s azt kapni itt bőven.

(A bucsusorok, mint teljesen magánérdekűk, kihagyva.)

A KIRÁLY ELŐTT.

Bécsből jelentik: Berchtold gróf külügyminiszter ma hosszabb kihallgatáson jelent meg a királynál. Az uralkodó tegnap Schönbrunnban kihallgatáson fogadta Krobotin lovag hadügyminisztert és Stürgkh gróf osztrák miniszterelnököt.

ÖSZINTE HANG ROMÁNIÁBÓL.

Bukarest, október 1. A La Roumanie ma közli a Tempsnek egy Pétervárról keltezett hazug jelentését, amely a maga teljes naivitásában a következőképen hangzik:

„Pétervár, szeptember 12. Egy magyar zászlóalj Veresti városa mellett átlépte a román határt. Ez a város a berlin—bukaresti vasúti vonalnak, az Északrománia felé vezető vasúti vonallal való keresztezésénél fekszik. A zászlóaljat nyomban lefegyverezték.”

A Roumanie ehhez a hirhez a következő megjegyzést fűzi: Ez az egyszerű bizonyíték jó lesz azoknak az okulására, akik úgy hisznek bizonyos hivatalos táviratokban, mint az evangéliumban.

Két levél a harcmezőről.

Nem akarom megbántani Lux Terkát azal, hogy neve elé vagy mögé jelzőket irjak, azért egyszerűen csak így: a mi Lux Terkánk leánya, Iduska, igazán romantikus körülmények között lett Kató Béla, 15. honvéd gyalóezredbeli százados felesége. Miután a királyi kegy elengedte a kauciót, egy trencsénmegyei kis faluban, ugyszólván a tábori élet kelles közepében történt meg az esküvőjük. Tábori pap adta rájuk az áldást s még jóformán fel sem száradt az új asszony szeméből a boldogság könnye, máris az elválással járó fájdalom sajgott ki onnan újabb könnyeket. Három napi házasság után a fiatal férjnek a harcmezőre kellett indulnia, Lux Terka leánya pedig idekerült közibénk, tanárnőnek az állami felsőbb leányiskolához. Az ő szívesége folytán áll módjában a Dél-magyarországnak az alábbi két érdekes és jellemző harctéri levelet közölni. Az első Lux Terkának szól, a másodikat a feleségének írta.

1.

1914. IX. 14.

Édes kismama,

kedves leveleit Iduska 11 levelével együtt egyszerre kaptam meg, tehát több mint három hétig én is minden hír nélkül maradtam. Ezen nem is kell csodálkoznia, mert állandóan hareban voltunk s halottakon, sebesülteken, égő falvakon, menekülő la-